

โครงการพัฒนาบุคลากร สำนักงานปศุ
สัตว์จังหวัดอ่างทอง

เรื่องกรณีศึกษาการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

พระบ.โรคพิษน้ำขี้

หน้าทีของเจ้าของสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535 1. นำสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนครั้งแรกเมื่อสุนัขอายุ 2.4 เดือน และครั้งต่อไปตามที่กำหนดในใบรับรองการฉีด วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า 2. เมื่อสัตว์ได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว ให้ติดเครื่องหมายประจำตัวสัตว์และเก็บใบรับรองการฉีดวัคซีนไว้หากชำรุด หรือสูญหายให้แจ้งต่อสัตวแพทย์ 3. เพื่อขอรับ เครื่องหมายหรือใบรับรองดังกล่าวแทนของเดิม กรณีนี้เจ้าของจะต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่ กำหนดในกฎกระทรวงไม่ ปลดปล่อยสัตว์ออกมาในสาธารณะ โดยเฉพาะสัตว์ที่ไม่มีเครื่องหมายประจำตัว จะถูกเจ้า หน้าทีจับขัง 5 วัน ถ้าไม่มีผู้ไปรับจะถูก ทำลาย 4. ไม่ขัดขวางเจ้าหน้าที่ที่จะเข้าไปในโรงเรือน เพื่อ 4.1 สอบถามจำนวนเพศ พันธุ์อายุสัตว์ 4.2 ฉีดวัคซีนแก่สัตว์ที่ยัง ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนตามกำหนด กรณีนี้เจ้าของสัตว์ต้องเสียค่าธรรมเนียมเป็น 2 เท่า ประมาณ 40-100 บาท 4.3 นำหัว สัตว์ส่งตรวจโรคพิษสุนัขบ้า 4.4 สั่งให้เจ้าของทำลายซากสัตว์ 5. เมื่อสัตว์มีอาการของโรคพิษสุนัขบ้า ให้แจ้งต่อสัตวแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขภายใน 24 ชั่วโมง 6. เมื่อสัตว์ถูกสัตว์อื่นที่สงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้ากัด ให้แจ้งต่อสัตวแพทย์หรือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขภายใน 24 ชั่วโมง 6.1 ผูกล่ามหรือกักขังเพื่อเฝ้าสังเกตอาการสัตว์นั้นไม่น้อยกว่า 6 เดือน 6.2 ถ้าสัตว์มี อาการของโรคพิษสุนัขบ้าให้กักขังสัตว์นั้นไว้แล้วรีบแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงาน ท้องถิ่น ภายใน 24 ชั่วโมง 6.3 ในระหว่างดูอาการ ถ้าสัตว์สูญหายหรือตาย ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายใน 24 ชั่วโมง 7. ให้ ความร่วมมือกับสัตวแพทย์เมื่อมีการตรวจยานพาหนะ โรงเรือน หรือสถานที่ในกรณีที่สัตว์แพทย์ได้รับแจ้ง หรือสงสัยว่าสัตว์ ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้าในที่ตั้งกล่าว 7.1 ถ้าสัตว์ไม่มีอาการของโรคพิษสุนัขบ้า และได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว แต่สัตวแพทย์เห็นว่า ควรฉีดอีก เจ้าของ ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม แต่ถ้าสัตว์ยังไม่ได้ฉีดตามกำหนด เจ้าของต้องเสียค่าธรรมเนียมเป็น 2 เท่า ของ ที่กำหนด 8. ให้นำสัตว์ไปฉีดวัคซีนตามวัน เวลา และสถานที่ที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม 9. ในการ โอนกรรมสิทธิ์สัตว์ที่ได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว เจ้าของต้องมอบเครื่องหมายและใบรับรองการฉีดวัคซีนแก่ ผู้รับโอนด้วย 10. ไม่ จำหน่ายจ่ายโอน สัตว์ที่อยู่ระหว่างเฝ้าสังเกตอาการโรคพิษสุนัขบ้า

- ๑ บทลงโทษตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535 1. ผู้ใดฝ่าฝืนไม่นำสัตว์ไปรับการฉีดวัคซีน ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 200 บาท 2. ผู้ใดมีเครื่องหมายแสดงว่าฉีดวัคซีนปลอม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ๑ 3. ผู้ใดไม่แจ้งว่าสุนัขที่เลี้ยงไว้มีอาการโรคพิษสุนัขบ้าหรือสุนัขบ้ากัดหรือไม่ยอมทำลายสุนัขที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้า หรือไม่กักขังสุนัขที่สงสัยเป็นโรค (ตามที่สัตวแพทย์สั่ง) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 3,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ 4. ผู้ใดขัดขวาง หรือไม่อำนวยความสะดวกในการจับสุนัขไม่มีเจ้าของในที่สาธารณะหรือต่อคนที่สัตวแพทย์ เข้าไปสอบถามข้อมูลสุนัขเข้าไปตรวจสุนัขที่สงสัยเป็นโรค หรือทำลายสุนัขที่เป็นโรคนี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

☞ เจ้าของสุนัขที่สุนัขออกไปกัดคนนอกบ้าน หรือไม่ได้ผูกล่ามสุนัขไว้เมื่อมีคนมาเรียกบอกกล่าว ก่อนเข้าบ้าน มีโทษ ดังนี้ ทางแพ่ง คือ ต้องชดใช้ค่าเสียหาย เช่น ค่ารักษาพยาบาล บาดแผล ค่าวัคซีน ค่าซีรั่มป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ค่า วัคซีนป้องกันบาดทะยัก เป็นต้น ถ้าผู้ถูกกัดเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า อาจต้องเสียค่าปลงศพ รวมไปถึงค่าอุปการะเลี้ยง บุตรให้แก่ฝ่ายที่เสียหาย ทางอาญา โทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน ปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นอกจากนี้ในแต่ละท้องถิ่นที่จะมีกฎหมายประจำท้องถิ่น เช่น เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติหรือข้อบังคับจังหวัด ข้อบังคับ องค์การบริหารส่วนตำบล เรื่องการควบคุมการ เลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในที่สาธารณะ ซึ่งจะห้ามมิให้นำสุนัขหรือสัตว์อื่นมา ปล่อยเฟ้นพ่าน ในพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดได้แล้วแต่ท้องถิ่นจะเห็นสมควรหรือบางพื้นที่อาจจำกัดจำนวนการ เลี้ยงสุนัขได้ด้วย

พบบ.โรคระบาดสัตว์

มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาด ให้เจ้าของสัตว์ ดังต่อไปนี้ ปฏิบัติตาม ระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาด (๑) ช้าง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ กวาง สุกร หมูป่า (๒) สุนัข แมว (๓) นก ไก่ เป็ด ห่าน (๔) สัตว์ชนิดอื่นตามที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด ระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ในกฎกระทรวงดังกล่าวให้ คำนึงถึงความเหมาะสมเกี่ยวกับสภาพของสัตว์ และวัตถุประสงค์ของการเลี้ยงสัตว์แต่ละ ชนิด

มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้ผู้ใด (๑) ทาเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ปลอม หรือแปลงหรือแก้ไขเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่แท้จริง เพื่อให้เข้าใจว่าเป็นเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามพระราชบัญญัตินี้ (๒) ใช้เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ปลอม หรือเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่มีการแปลงหรือแก้ไข (๓) ทำลายเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ้ใช้ หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจผิดในการจำแนกหรือตรวจสอบสัตว์ หรือซากสัตว์ มาตรา ๑๑ ให้เจ้าของสัตว์แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สารวัตร หรือสัตวแพทย์ ภายในเวลา สิบสอง ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ทราบว่ามีสัตว์ป่วยหรือตาย เมื่อมีกรณี ดังต่อไปนี้ (๑) มีสัตว์ป่วยหรือตายโดยรู้ว่าเป็นโรคระบาด (๒) มีสัตว์ป่วยหรือตายโดยไม่รู้สาเหตุ (๓) ในหมู่บ้านเดียวกัน หรือบริเวณใกล้เคียงกัน มีสัตว์ป่วยหรือตายมีอาการคล้ายคลึงกัน ในระยะเวลาห่างกันไม่เกินเจ็ดวัน การแจ้งและการดำเนินการกับสัตว์ป่วยหรือตาย ตามวรรคหนึ่ง และการกำหนดชนิด จำนวน และลักษณะการป่วยหรือตายของสัตว์ตาม (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด เมื่อมีสัตว์ตามวรรคหนึ่งป่วย ให้เจ้าของสัตว์ควบคุมสัตว์ป่วยทั้งหมดไว้ภายใน บริเวณที่สัตว์อยู่ และห้ามมิให้เจ้าของสัตว์หรือบุคคลอื่นใดเคลื่อนย้ายสัตว์ป่วยไปจากบริเวณนั้น เมื่อมีสัตว์ตามวรรคหนึ่งตาย หน้า ๒๖ เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๔ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒ มีนาคม ๒๕๕๘ ให้เจ้าของสัตว์ควบคุม ซากสัตว์นั้นให้คงอยู่ ณ ที่ที่สัตว์นั้นตายและห้ามมิให้เจ้าของสัตว์หรือบุคคลอื่นใด เคลื่อนย้าย ซ้ำแหละ หรือ กระทบการอื่นใดแก่ซากสัตว์นั้น เว้นแต่มีการดำเนินการกับสัตว์ป่วยหรือตาย ตามที่อธิบดีประกาศกำหนดตาม วรรคสอง หรือสัตวแพทย์ได้ตรวจพิสูจน์แล้วว่าสัตว์นั้นมิได้ป่วยหรือตาย โดยโรคระบาด หรือสัตวแพทย์สั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๒ เมื่อได้มีการแจ้งตามมาตรา ๑๑ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีสัตว์ป่วยหรือตาย โดยโรคระบาด พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือสารวัตรมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของสัตว์จัดการ ดังต่อไปนี้ (๑) กักขัง แยก หรือย้ายสัตว์ป่วยหรือสงสัยว่าป่วยไว้ภายในเขตตามวิธีการที่กำหนด (๒) ฝัง หรือเผาซากสัตว์นั้น ณ ที่ที่กำหนด ถ้าการฝังหรือเผาไม่อาจทำได้ให้ทำลายโดยวิธีอื่น ตามที่เห็นสมควร (๓) กักขัง แยก หรือย้ายสัตว์ที่อยู่ร่วมฝูงหรือเคยอยู่ร่วมฝูงกับสัตว์ที่ป่วยหรือสงสัยว่าป่วยหรือตาย ไว้ภายในเขตตามวิธีการที่กำหนด

๑๖ มาตรา ๒๐ ในกรณีที่สัตวแพทย์เห็นว่า โรคระบาดที่ตรวจพบในท้องที่ที่รับผิดชอบจะระบาด ออกไป หรือท้องที่อื่นที่ติดต่อกับท้องที่นั้นจะระบาดเข้ามา และท้องที่ที่รับผิดชอบนั้นยังไม่มีประกาศ ให้เป็นเขตโรคระบาด หรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาดตามมาตรา ๒๑ ให้สัตวแพทย์มีอำนาจประกาศ กำหนดเขตโรคระบาดชั่วคราวในท้องที่ที่รับผิดชอบมีรัศมีไม่เกินห้ากิโลเมตรจากที่ที่ตรวจพบโรคระบาดนั้น และให้ระบุชนิดของสัตว์และโรคระบาด รวมทั้งสัตว์และซากสัตว์ที่ห้ามเคลื่อนย้ายไว้ในประกาศด้วย ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับได้สามสิบวันนับแต่วันประกาศและให้ปิดไว้ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานเทศบาล ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ชุมนุมชนภายในท้องที่นั้น มาตรา ๒๑ ในท้องที่จังหวัดใดมีหรือสงสัยว่ามีโรคระบาด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจประกาศ กำหนดท้องที่จังหวัดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นเขตโรคระบาด หรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาดแล้วแต่กรณี และให้ระบุชนิดของสัตว์และโรคระบาด รวมทั้งสัตว์และซากสัตว์ที่ห้ามเคลื่อนย้ายไว้ในประกาศด้วย ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ปิดไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ศาลว่าการกรุงเทพมหานคร ศาลว่าการเมืองพัทยา สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานเทศบาล ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ที่ชุมนุมชนภายในท้องที่นั้น และที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

- ☞ มาตรา ๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ☞ มาตรา ๕๙ เจ้าของสัตว์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ☞ มาตรา ๖๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ วรรคสาม มาตรา ๑๔ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ☞ มาตรา ๖๑ เจ้าของสัตว์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือสารวัตรตามมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระบ.ทวารุณกรรมสัตว์

- ☞ มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้เจ้าของสัตว์ปล่อย ละทิ้ง หรือกระทำการใด ๆ ให้สัตว์พ้นจากการดูแลของตนโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- ☞ การกระทำตามวรรคหนึ่ง ไม่รวมถึงการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองให้แก่ผู้ซึ่งประสงค์จะนำสัตว์ไปดูแลแทน
- ☞ มาตรา ๓๒ เจ้าของสัตว์หรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ หรือฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท

พระบ.สาธารณสุข

เหตุเดือดร้อนรำคาญ

- ☞ มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ
- ☞ (๒) การเลี้ยงสัตว์ในที่หรือโดยวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้เสื่อม หรืออาจเป็น อันตรายต่อสุขภาพ (๓) อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใดไม่มีการระบาย อากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือการควบคุมสารเป็นพิษหรือมีแต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจาก กลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษอย่างพอเพียงจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

มาตรา ๒๙ เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนใน ท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของ ท้องถิ่นกำหนดให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของพื้นที่ในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเขตควบคุม การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ได้ การออกข้อกำหนดของท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดให้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือ ปล่อยสัตว์บางชนิดหรือบางประเภทโดยเด็ดขาด หรือไม่เกินจำนวนที่กำหนด หรือเป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อย สัตว์บางชนิดหรือบางประเภทต้องอยู่ในภายใต้มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

๘ มาตรา ๓๐ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นเวลาอย่างน้อย สามสิบวัน เมื่อพ้น กำหนดแล้วยังไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืน ให้ สัตว์นั้นตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่น แต่ถ้าการกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือ สัตว์อื่น หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาด สัตว์นั้นตามควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้เงินที่ได้จากการ ขายหรือขายทอดตลาด เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายหรือขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้เก็บรักษาไว้ แทนสัตว์ ในกรณีมิได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่ง และเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืน ภายใน กำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูสัตว์ ให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น ตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นพบนั้นเป็นโรคติดต่ออันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจ ทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้